

Werkstukken.

Hieronder wil ik wat dieper ingaan op het maken van werkstukken.

Het maken van werkstukken vormt op het voortgezet onderwijs een heel belangrijk onderdeel van het leerproces.

Daarom willen we proberen de kinderen daarop goed voor te bereiden.

De tijd dat een werkstuk met “knippen en plakken” van internet “geplukt” kon worden is definitief voorbij.

Dat kan natuurlijk nog wel, maar duidelijk is inmiddels wel dat kinderen daar niets van leren.

Het is waar: op die manier kun je in een uurtje een prachtig uitziend werkstuk maken. Vraag echter niet waar het over gaat en wat je ervan geleerd hebt, want dat weten de meesten dan niet.

Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn.

Vandaar dat veel scholen voor voortgezet onderwijs zich hebben aangesloten bij de zogenaamde “plagiaatscanner”. Ieder werkstuk wordt daar “doorheen gehaald” en de scanner geeft feilloos aan hoeveel procent “eigen werk” is en hoeveel procent “gepikt” is en waarvan dan wel.

De bedoeling van een werkstuk is dat kinderen zelf een vraagstelling over een onderwerp formuleren, zelf op zoek gaan naar informatie, zelf uit de enorme hoeveelheid informatie een relevante keuze maken, zelf die informatie ordenen tot een logisch geheel, zelf die informatie bewerken tot voor hen begrijpelijke taal en, tenslotte, zelf die informatie presenteren in een aantrekkelijk werkstuk. (Op het voortgezet onderwijs moet je dat werkstuk dan vaak ook nog eens voor de hele klas presenteren, waarmee het onderscheid tussen een spreekbeurt en een werkstuk, eigenlijk vervalt)

Als je bovenstaande op je laat inwerken, zal het duidelijk zijn dat “knippen en plakken” van internet slechts een heel klein onderdeel van het totale werkstuk is.

Om nu de kinderen eigenlijk “aan de hand te nemen bij het maken van een werkstuk”, gaan we in de klas uitgebreid de tekst van het stappenplan achterin deze map bespreken.

Afgesproken wordt dan dat niet alleen het werkstuk wordt ingeleverd, maar ook de voorbereidende fases in de vorm van de ingevulde werkbladen, (die werkbladen mogen natuurlijk ook met de computer gemaakt worden.)

De kinderen hebben een USB-stick ontvangen, zodat ze ook thuis aan hun werkstuk kunnen werken. Omdat u er dus ook thuis mee te maken krijgt, leek het ons goed u ook dat hele stappenplan te doen toekomen.

Dan kunt u het eens rustig doorlezen en uw kind wellicht beter begeleiden wanneer het thuis aan zijn/haar werkstuk werkt.

Heel in het kort komt het stappenplan op het volgende neer:

Allereerst kiezen ze een onderwerp voor hun werkstuk. Ze mogen een onderwerp kiezen uit de lijsten achterin het pakketje, maar een “eigen” onderwerp mag ook.

Stap 1 is het maken van een vraagstelling over het onderwerp. Dit is eigenlijk de centrale vraag waar het werkstuk om draait.

Stap 2 is het maken van een woordveld rondom het onderwerp. Ze schrijven daarbij lukraak zoveel mogelijk woorden op die ze te binnen schieten als ze over het onderwerp nadenken.

Stap 3 is het bij elkaar groeperen van alle woorden in het woordveld, die bij elkaar horen.

NB: Het gratis windowsprogrammaatje “Xmind” is ontzettend handig voor het maken van woordvelden. Dit programmaatje staat ook op de laptops die de kinderen op school gebruiken en middels de USB-stick kunnen ze thuis ook aan het woordveld werken.

Stap 4 is het bedenken van vragen bij ieder groepje. Op die vragen gaan ze in het werkstuk antwoorden geven. Eigenlijk zijn de vragen ook de hoofdstukken van het werkstuk.

Pas bij stap 5 gaan de kinderen informatie verzamelen. Natuurlijk gaan ze nu GERICHT informatie zoeken om de antwoorden te vinden op de vragen die ze zichzelf bij stap 4 over het onderwerp hebben gesteld. In deze stap vindt ook het schrijfwerk plaats. Ze moeten de gevonden informatie omzetten naar hun eigen taal. Ze moeten de informatie sorteren en er moet ook veel informatie geschrapt worden, omdat die niet bij hun vraagstellingen past.

In stap 5 maken ze dus de KERN van het werkstuk af.

Daarna worden de inleiding, het voorwoord en het nawoord geschreven.

We hebben afgesproken dat de bibliografie in dit stadium nog niet zo belangrijk is. Dat komt bij volgende werkstukken wel. (groep 7 hoeft dus nog geen bibliografie te maken)

Als laatste maken ze een inhoudsopgave en een voorblad.

Bij iedere stap is een werkblad dat de kinderen helpt bij het maken van die stap.

Deze ingevulde werkbladen moeten samen met het werkstuk ook worden ingeleverd.

Achterin het pakketje dat de kinderen meekregen naar huis, is een aantal “werkstukwijzers” opgenomen. Deze zijn bedoeld om de gedachten van de kinderen richting te geven. Ze kunnen helpen bij het opstellen van de vragen waarover ze informatie gaan verzamelen.